

Nu är hösten här!

Arbetet inom Centrala barnhälsovårdsteamet och på länets barnavårdscentraler är åter i ordinarie verksamhet. Tillsammans fortsätter vi att utveckla barnhälsovården genom utbildning och samverkan för att ge barn och familjer ett tryggt och professionellt stöd.

//John, Camilla, Lena, Johanna och Hanna

Kontaktuppgifter

John Ryberg, barnhälsovårdsöverläkare, 019-602 75 47, 079-098 91 53

john.ryberg@regionorebrolan.se

Camilla Lyxell, verksamhetsutvecklare barnsjuksköterska, 019-602 73 61

camilla.lyxell@regionorebrolan.se

Johanna Karlhager, verksamhetsutvecklare logoped, 019-602 90 47

johanna.karlhager@regionorebrolan.se

Lena Dahlgren Rutfjäll, verksamhetsutvecklare psykolog, 070-519 75 30

lena.dahlgren-rutfjall@regionorebrolan.se

Hanna Lovanius, administratör, 019-602 72 35

hanna.lovanius@regionorebrolan.se

Besöksadress:

Regionhuset

Vån 6

Klostergatan 23

Epost: barnhalsovarden@regionorebrolan.se

Innehåll

Nu är hösten här!	1
Kontaktuppgifter	1
Vaccin mot vattkoppor	2
RS profylax till barn i riskgrupp	2
Intyg från läkare på BVC?	3
Remiss till Folk tandvården	3
Generation Pep - Sagasagor	3
Föräldrars skärmvanor	4
Ny svensk registerstudie om samband mellan födelsevikt och resultat på språkscreening	4
Klimat och hälsa – med fokus på barns hälsa	5
Nyheter inom våldsområdet	5
Föräldragrupp Unga föräldrar	6
BVC-podden från barnhälsovården Region Stockholm	6
Nyhetsbrev Rikshandboken	6
Utbildning om införande av allmän vattkoppsvaccination	7
Länsamningsgruppen	7
Kommande gruppträffar	7
Introduktionsutbildning till dig som nyanställd	8
Beställning av material	8

Vaccination mot vattkoppor

Vattkoppor är en mycket smittsam och vanlig infektion som kan orsaka allvarlig sjukdom. I januari 2027 införs vaccination mot vattkoppor i det allmänna vaccinationsprogrammet för barn. Barn födda från och med den 1 juli 2025 kommer att erbjudas sin första dos vid hälsobesök 18 månader på BVC och sin andra dos av EMI vid hälsobesök under skolår 1-2.

Äldre barn, upp till 18 år, kommer att erbjudas ikappvaccination mot vattkoppor med start våren 2027. Arbete pågår i alla landets regioner pågår runt exakt upplägg av ikappvaccinationsinsatsen.

Så gott som alla små barn utvecklar antikroppar mot vattkoppsvirus efter en dos vaccin. Den andra dosen förstärker skyddet och gör det mer långvarigt. Vid vaccinering i vuxen ålder eller efter puberteten blir skyddseffekten av en dos något lägre, men nästan alla får ett gott och långsiktigt skydd efter två doser. Om en person insjuknar trots vaccinering får personen en betydligt mildare form av vattkoppor.

John Ryberg

Barnhälsovårdsöverläkare

RS-profylax till barn i riskgrupp

Säsongen 2025/2026 var den första i Sverige med erbjudande om RSV-profylax med nirsevimab (Beyfortus) till alla nyfödda under RSV-säsongen. Detta ledde till en avsevärd minskning av såväl det totala antalet fall, antalet barn med behov av inläggande sjukhusvård som antalet intensivvårdade.

- 87,4% av alla nyfödda barn i Sverige fick Beyfortus (Klart fler i Region Örebro län)
- Incidensen av RSV-infektion (lab-verifierade fall) sjönk jämfört med 2024/2025
 - Med 82% för barn 0-5 månader
 - Med 32% för barn 6-11 månader

Mycket få barn behövde inläggning för allvarlig RSV-infektion

- Antalet intensivvårdade barn med RSV-infektion
 - 7 barn 2025/2026
 - 45 barn 2024/2025

Folkhälsomyndigheten har för barn under 12 månader gjort en indelning i riskgrupper.

- Riskgrupp 4 Barn under 12 månader
- Riskgrupp 3 Barn under 3 månader under vintersäsong
- Riskgrupp 2 Barn med hög risk för allvarlig RSV-infektion
- Riskgrupp 1 Barn med mycket hög risk för allvarlig RSV-infektion

[RS-virus profylax \(Beyfortus, Nirsevimab\) – lokal riktlinje Region Örebro](#)

Barn i riskgrupp 3 erbjuds under **säsongen 2026/2027** Beyfortus på förlossning / BB fr o m 26-09-10.

Säsongen pågår fram tills beslut fattas av Folkhälsomyndigheten i vår (april/maj).

De barn vars föräldrar initialt tackat nej men sedan ändrat sig erbjuds liksom föregående säsong Beyfortus av BHV-sjuksköterska på BVC. Se rutin i länk

[RS profylax nyfödda, generellt direktiv Beyfortus \(nirsevimab\)](#)

Barn under 6 månader vars mödrar behandlats med immunmodulerande läkemedel från graviditetsvecka 20 kan tillhöra riskgrupp 2 och behöver då rekommenderas RSV-profylax.

Aktuella läkemedel givna till modern är desamma som utgör kontraindikation för att ge Rotavirus-vaccination. Barn som fötts från 26-05-17, det vill säga cirka 3 månader tidigare än den allmänna starten som är 26-09-10, skall erbjudas möjlighet till behandling med nirsevimab (Beyfortus). Barn som kan vara aktuella och identifieras av BHV-ssk:

- informera vårdnadshavare, fråga om barnet fått erbjudande från barnmottagningen
- om så inte är fallet och förälder tackar ja skickas internmeddelande i Cosmic till barnläkare Miriam Pettersson, barnmedicin

John Ryberg

Intyg från läkare på BVC?

Barnhälsovården har ett hälsofrämjande och förebyggande uppdrag. Vi utreder inte sjukdom och ställer inte diagnos. Därmed utfärdas inte intyg på BVC av BHV-läkare eller barnläkarkonsult. Föräldrar som efterfrågar läkarutlåtande för omvårdnadsbidrag får hänvisas till berörd mottagning inom sjukvården.

John Ryberg

Remiss till Folktandvården

Vårdbegäran/förfrågan till Folktandvården från Barnhälsovården är reviderad

[vardbegaran_forfragan-till-folktandvarden.pdf](#)
[Barnhälsovården • Vårdgivare Region Örebro län](#)

Camilla Lyxell

Verksamhetsutvecklare barnsjuksköterska

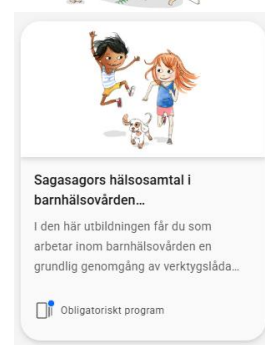
Generation Pep – Sagasagor

Den nya digitala introduktionsutbildningen för Sagasagors hälsosamtal i barnhälsovården är här 😊

Här finns [länk](#) till nyheten på hemsidan.

Direktlänk för att registrera dig och gå utbildningen här:

<https://generationpep.skillhabit.com/auth/signup/barnhalsovard>

Generation Pep – Sagasagor

Följande material finns nu översatt på engelska, arabiska, somaliska och lätt svenska:

- Rörelselopporna
- Grönsaksbingo
- Skärmtid
- Pep Dygnet 1-2 år
- Pep Dygnet 3-5 år inkl Mitt Pep Dygn
- Tandborstning
- Tandens dag
- Affischer

Översättningarna hittar ni i materialbiblioteket [här](#).

Föräldrars skärmvanor

Folkhälsomyndigheten presenterar nya rekommendationer om föräldrars skärmvanor. Bakgrunden är ett regeringsuppdrag där Folkhälsomyndigheten sammanställt forskning om hur vårdnadshavares användning av digitala medier påverkar barns hälsa och välbefinnande. Vi inom barnhälsovården har sedan flera år pratat med föräldrar om att reflektera över sina egna skärmvanor tillsammans med barn.

Folkhälsomyndigheten kompletterar nu med konkreta tips för vardagen:

- Skapa goda skärmvanor för dig själv. De påverkar barnets skärmvanor.
- Lägg undan mobilen när du är med ditt barn. Använd den bara om du behöver, eller när du använder den tillsammans.
- Skydda och respektera ditt barn på nätet. Tänk efter innan du lägger upp bilder eller videor.

Studier visar att små barn oftare reagerar med gråt och irritation, och mer sällan med leenden och skratt, när en förälder avbryter samspelet för att använda mobilen.

[Folkhälsomyndigheten presenterar nya rekommendationer om föräldrars skärmvanor — Folkhälsomyndigheten](#)

Camilla Lyxell

Ny svensk registerstudie om samband mellan födelsevikt och resultat på språkscreening

Forskare vid Uppsala universitet har genomfört en populationsbaserad kohortstudie med svenska registerdata för att undersöka samband mellan födelsevikt och utfall på barnhälsovårdens språkscreening vid 2 1/2 eller 3 års ålder. Totalt var det 12 % av barnen som föll ut på språkscreeningen.

Barn som hade låg födelsevikt hade högre sannolikhet för att falla ut på screeningen än referensgruppen. Samma sak gällde faktiskt också för barn som hade hög födelsevikt, även om kopplingen var något starkare för barn med låg födelsevikt.

Andra riskfaktorer associerade med att inte passera språkscreeningen var manligt kön, att vara för tidigt född, låg utbildningsnivå hos föräldrarna, rökning hos modern och att ha två utlandsfödda föräldrar.

Vad gäller den ökade risken för barn till utlandsfödda föräldrar att falla ut på språkscreeningen skulle detta kunna indikera att barnhälsovården inte alltid genomför screeningen på barnets starkaste språk, d v s med tolk vid behov.

Författarna betonar att resultaten kan vara meningsfulla på populationsnivå men för en specifik individ är födelsevikt i sig en svag prediktor för språkliga svårigheter, som alltid bör beaktas i ett större sammanhang.

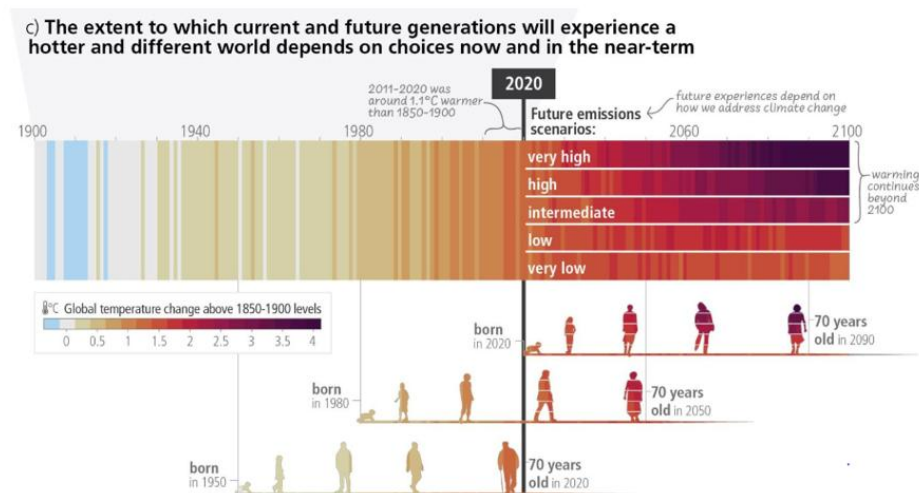
Johanna Karlhager

Verksamhetsutvecklare Logoped

Klimat och hälsa – med fokus på barns hälsa

Under Nationella BHV-dagarna i Tylösand höll Tobias Alfvén, professor i global barnhälsa vid Karolinska Institutet, en uppskattad föreläsning om hur klimatförändringar påverkar barns hälsa. Barn är särskilt sårbara för effekter av exempelvis värme, luftföroreningar, infektionssjukdomar och extrema väderhändelser, men också för de indirekta konsekvenserna såsom ökad oro och ojämlikhet. Ett viktigt budskap var att klimatfrågan också är en barnhälsofråga och att barnhälsovården har en betydelsefull roll i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Många åtgärder för ett mer hållbart samhälle ger dessutom direkta hälsovinster för barn och familjer, exempelvis genom ökad fysisk aktivitet, bättre luftkvalitet och hållbara matvanor.

Dagens barn kommer att leva i ett klimat som förändras under deras livstid. Figuren visar en möjlig prognos för framtidens uppvärmning och illustrerar att utvecklingen påverkas av de val och åtgärder som görs idag.

Källa: IPCC, AR6 Synthesis Report, 2023.

Eftersom texter om klimatet och barns hälsa är på väg att publiceras i Rikshandboken, återkommer vi till ämnet när de nationella texterna publicerats.

Lena Dahlgren Rutfjäll

Verksamhetsutvecklare psykolog

Nyheter inom våldsområdet

Från den 1 juli ger den nationella stödlinjen Rätt att välja vägledning även till personer som i arbetet hanterar frågor om hedersrelaterat våld och förtryck. Stödlinjen nås genom att ringa 020-57 70 70. [Stödlinjen Rätt att välja öppnar för yrkesverksamma – Nationellt centrum för kvinnofrid – Uppsala universitet](#)

Den nya lagen mot psykiskt våld har nu trätt i kraft. Lagstiftningen syftar till att stärka skyddet för personer som utsätts för upprepade kränkningar och kontrollerande beteenden. [Ny lag om psykiskt våld träder i kraft 1 juli | Polisen](#)

Lilian Ivarsson-Sporrong

Våldssamordnare, Region Örebro län

Föräldragrupp Unga föräldrar

Hej BVC-personal!

Vi behöver er hjälp med att sprida information om vår verksamhet **Unga Föräldrar**.

Unga Föräldrar är framför allt en träffpunkt för unga föräldrar!

Verksamheten riktar sig till unga i hela länet upp till 21 år som väntar eller redan har barn. Vi håller till på Familjecentralen i Baronbackarna, Örebro.

Möter ni unga föräldrar önskar vi att ni förmedlar namn och telefonnummer till oss (med deras medgivande) så att vi kan kontakta och bjuda in dem.

Ni får också gärna dela ut bifogad informationsfolder.

Folder Unga
Föräldrar pdf juni 2016

Hör gärna av er om ni undrar något!

Stort tack!

Ewa Ottonius, kurator
076-5513025

Malin Wickman, kurator
076-4968716

Välkommen till

Unga Föräldrar!

För dig som är ung och väntar eller redan fått barn

Region Örebro län

BVC-podden från barnhälsovården Region Stockholm

Lyssna gärna på BVC-podden som ges ut av Barnhälsovården i Stockholm. Det finns många bra avsnitt om olika ämnen och frågor som är aktuella för oss inom Barnhälsovården. För dig som personal och även för vårdnadshavare.

[BVC-podden 187: Vaccin \(1 av 3\): Därför funkade det](#)

[BVC-podden 188: Vaccin \(2 av 3 – första året\): "Det skyddar mot väldigt otäcka, iland, dödliga sjukdomar"](#)

[BVC-podden 189: Vaccin \(3 av 3 – efter ett års ålder\): "Det finns ett skydd mot mässling, påssjuka och röda hund: Vaccin"](#)

[BVC-podden 190: Språkutveckling: Vad ska en tvååring kunna säga?](#)

[BVC-podden 191: Hud: När ska man smörja små barn?](#)

[BVC-podden 192: Förskola: "Det är en stor omställning att börja, och det kan kännas jobbigt"](#)

[BVC-podden 193: Samisk hälsa \(del 1 av 2\): Det är ett extra ansvar för vården att bygga förtroende"](#)

[BVC-podden 194: Samisk hälsa \(del 2 av 2\): "Nio av tio upplever att vården saknade tillräcklig kunskap"](#)

Nyhetsbrev Rikshandboken

Prenumerera på senaste nytt från Rikshandboken direkt i till din mejl. [Prenumerera på nyhetsbrev - Rikshandboken i barnhälsovård](#)

Hanna Lovanius
Administratör

Utbildning om införande av allmän vattkoppsvaccination

Utbildning tillsammans med Elevhälsans medicinska insats om införandet av vattkoppsvaccin i det nationella barnvaccinationsprogrammet samt information om ikappvaccinering.

Utbildningen är obligatorisk för BHV-sjuksköterskor och barnläkarkonsulter. Alla BHV-läkare är välkomna!

Utbildningen är digital och ges vid två tillfällen med samma innehåll.

- Tis 10/11 kl 08.00-10.00
- Onsdag 18/11 kl 13.00-15.00

[Länk för anmälan](#)

Länsamningsgruppen

Obligatorisk utbildning för BHV-sjuksköterskor. Övriga yrkeskategorier inom BHV är varmt välkomna att delta!

Amningsutbildning

Tema: Amning vid psykisk ohälsa

Datum: 12/11, 19/11 samt 26/1 (välj ett datum)

Tid: 13.00-16.30

Plats: Wilandersalen

[Här anmäler ni er](#)

Kommande gruppträffar

Obligatoriska för BHV-sjuksköterskor.

Gruppträffar december 2026 – Digitala

Välj ett av dessa datum.

- Ons 2/12 kl 08.30-11.30
- Mån 7/12 kl 13.30-16.30
- Tors 10/12 kl 13.30-16.30

Gruppträffar februari 2027 – Digitala

Välj ett av dessa datum.

- Tis 9/2 kl 08.30-11.30
- Ons 17/2 kl 13.30-16.30

Gruppträffar maj 2027 – Fysiska

Välj ett av dessa datum.

- Tors 20/5 kl 13.30-16.30
- Tis 25/5 kl 08.30-11.30
- Ons 26/5 kl 13.30-16.30

[Här anmäler ni er](#)

Introduktionsutbildning till dig som nyanställd eller när du vill fylla på kunskapsförrådet

Januari

- 21/1 kl 08.30-15.00 – Hörselscreening – Utbildning för ny BHV-personal – [Länk till anmälan](#)
- 28/1 + 4/3 + 29/4 kl 09.00-12.00 - EPDS + enskilda föräldrasamtal- [Länk för anmälan](#)

Mars

- 4/3 kl 08.30-16.00 – Barn i utsatthet samt våld i nära relation – för ny BHV-personal – [Länk till anmälan](#)
- 9/3 kl 13.00-16.30 – Tillväxt och pediatrik – utbildning för ny BHV-personal – [Länk till anmälan](#)

April

- 6/4 kl 13.30-16.30 – Vaccinationer för nyanställd BHV-personal – [Länk till anmälan](#)
- 12/4 kl 13.00-16.00 – Psykisk hälsa/ohälsa hos små barn och deras föräldrar – [Länk till anmälan](#)
- 14/4 kl 08.15-16.30 – Startutbildning för ny BHV-personal – [Länk till anmälan](#)
- 20/4 kl 13.00-16.30 – Att förebygga övervikt och obesitas hos förskolebarn – [Länk till anmälan](#)

Maj

- 12/5 kl 13.00-14.30 – Syn och synscreening 4 år samt LEA-tavlan – [Länk till anmälan](#)
-

Beställning av material

Följande material beställer ni via intranätet [Patientinformation - Hälso- och sjukvården \(orebroll.se\)](#)

- Barn har rätt till en uppväxt utan våld
- Att umgås med barn
- Hälsobok (Gröna boken)
- Sunda solvanor
- Information om enskilda samtal till nyblivna föräldrar

Följande böcker beställer ni via intranätet vid behov [Patientinformation - Läsning för barn \(orebroll.se\)](#).

Ni kommer inte att få stora utskick av dessa böcker framöver.

- Hela fina jag
- Knacka på
- Sagasagor – Fiffiga kroppen och finurliga knoppen
- Leva med barn beställs via [Varuförsörjningen](#). Sidhänvisningar till boken hittar ni här: [Barnhälsovården • Vårdgivare Region Örebro län](#)

På Barnhälsovårdens sida på vårdgivarwebben hittar ni information om föräldrainformation/material för att skrivas ut eller beställas [Barnhälsovården • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

Hanna Lovanius
Administratör
